

פרקו

לפי שנאמר בסוף הפרשה אל תשקלו את נפשותיכם בכל הערב השחר ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם כל מיני שרצים שמתמאים ומעלה שומע אני שזה הטומאה האמורה בשאר שרצים הוא טומאת הגויות שמתמאין את שמתמאין את הגוף וטומאת הקדושת פירש כי באמת אחיכם אמר והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשותיכם מזה מוכח דנטומאת הנפש מיידי שלא יטמאו וירחקו מלינה את קדושת השוכן בחוץ משני קדושת הקדש שכינתו יתברך השוכן בחוץ עם הקדש אבל אם לזה כלל כל השקלו את נפשותיכם בכל הערב ונטמאתם בהם כי אני ה' אלהיכם והתקדשתם והייתם קדושים הים נחפרש יפה הפסוק שלא יטמאו וירחקו מלינה את הקדש שהרי עליו באכילה דברים טמאים ולא תטמאו בהם למה לי ומדכתיב ולא תטמאו ונטמאתם מזה הייתי יכול לדרוש ולא תטמאו בהם ונטמאתם לטומאת הגויות דהיינו שלא יטמא את הגוף בשעה שאוכל קודש וזהו יטמא את הקדש וכן לא יטמא ונטמאתם בהם שלא יאכל שאר שרצים שמתמאין ומטמא את הנפש רוח הקדש השמי בחוץ הלב ואת כמזיח והתקדשתם והייתם קדושים על שנישם שיאכל קדש בקדושה ויקדש את נפשו כי אני ה' ומעלה מוכח מזה הפסוק שכל שרצים מתמאין ג"כ את הגוף לכלי ואכל קודש כי מזה פסוק מוכח טומאת הגויות דהיינו טומאת הגוף וטומאת הקדושת דהיינו שלא יטמא את נפשו הקדושה באכילת שרצים כי קדוש אני ה' ת"ל החולד הטמאים לומר הטמאים הם חולד ועכר ולא יותר כי שאר שרצים אינם מתמאים את הגוף . יכול יהיו שמנה שרצים מתמאים אדם וכלים ושאר שרצים יהיה מתמאים אדם וכלים כלים כלים ולא אדם ולא אדם אלא הטמאים לומר לך אלה הם טמאים ולא השאר: יכול אני לומר שלא אוליף ממלת אלה אלא שרצי שאין מומין לאלו השמנה כגון שאין בעל עצמות אע"פ שאזכר פרה ורבה מנין בעל עצמו ואינה פרה ורבה . כגון עכר הולד מן האדמה עד שאזכר מרי אפילו הדומין בכל האדנין לאלו השמנה כגון בעל עצמות ופרה ורבה אע"פ יהיו טהורים ת"ל אלה הטמאים בכל הערב מלת בכל הערב מיותר לרבות ולומר שאלה הם טמאים בכל הערבים ולא יותר ומעלה נאמר לנו מיותר מלת ולא תטמאו בהם שכל לעיל למדרי לטומאת גויה ודרשו בגמרא לאוכל אוכלים טמאים שפסול גופו מלאכול תרומה אבל אינו אלא חסמכתא כי עיקר קרא לשרצים ומתנת

(6) אמר לכל ולא אמר כל להביא את השליל שאם הכנים ידו להביא את השליל אבר זה מטמא טמאים הם ומנין גדול צביע קמן לכן קמן צביע עד שאתה מרבה שביין של סבכא והנגלים ת"ל בגר בגדיו ריבה מנין לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל טמא יבול יטמא אדם וכלי חרס ת"ל בגר בגר הוא מטמא ואינו מטמא אדם וכלי חרס מנין לרבות הציב היוצא ממנו ושערה שכנגדו ת"ל טמא :

פרק ו

א לכל הבהמה להביא את השליל שיהא אבר מן החי ממנו מטמא טמאים מלמד שמצטרפי זה עם זה יכול יצטרפו למתים ת"ל הם יבול לא יצטרפו למתים החמורים אבל יצטרפו עם נבילות הקלות ת"ל הם כל הנוגע בהם יטמא להביא את בהמה טמאה שלא תהא שחיטתה מטהרתה: (ב) והלא דין הוא שרץ אסור באכילה ובהמה טמאה אסורה באכילה מה שרץ אין שחיטתו מטהרתו אף בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה: (ג) או בלך לדרך זו טרפה אסורה באכיל' ובהמה טמאה אסור' באכילה מה טרפי' שחיטת' מטהרת' אף בהמה טהרה' שחיטתה: (ד) נראה למי רומה דנין דבר שאין למינו שחיט' מדבר שאין למינה שחיט' ואל תוכיח טרפי' שיש למינה שחיטה או בלך לדרך זו דנין דבר שמתמא במשא מדבר שמתמא במשא ואל יוכיח שרץ שאינו מטמא במשא ת"ל כל הנוגע בהם יטמא להביא בהמה טמאה שלא תהא שחיטת' מטהרתה: (ה) כל הולך על כפי זה הקוף כל הולך להביא את הקיפר ואת חולדת הסנאים ואת אדני השדה ואת כלב הים זו חיה טהור' חיה טמא' מנין ת"ל ההולכת על ארבע כל חיה להביא את הפיל: (ו) אם נאמרו למעלה למה נאמרו למטה אלא העליונים באבר מן החי והתחתונים באבר מן המת והלא דין הוא ומה אבר מן החי שהבשר הפורש ממנו טהור הרי הוא מטמא אבר מן המת שהבשר הפורש ממנו טמא אינו דין שיהא טמא לא אם אמרת באבר מן החי שאיסורו נהג בבני נח בישראל תאמר באבר מן המת שאין איסורו נהג בבני נח בישראל הואיל ואין איסורו נהג בבני נח בישראל לא יטמא תלמוד לומר הנוגע והנושא לרבות אבר מן המת: (ז) הנוגע יטמא עד הערב ואין הנוגע מטמא בגדים והלא דין הוא ומה אם במקום שלא נטמאו מחמת עצמם במשא נטמאו מחמת הנישוא מקום שנטמאו מחמת עצמן במגע אינו דין שייטמאו מחמת הנוגע ת"ל והנוגע יטמא עד הערב ואין הנוגע מטמא בגדים: (ח) והנושא יבסם בגדיו מלמד שהנושא מטמא בגדים והלא דין הוא ומה אם במקום שנטמאו מחמת עצמם במגע לא נטמאו מחמת הנוגע מקום שלא נטמאו מחמת עצמן במשא אינו דין שלא יטמא מחמת הנושא ת"ל והנושא יבסם בגדיו מלמד שהנושא מטמא בגדים: (ט) ק"ו שלא יטמאו מחמת עצמם במגע ומה אם במקום שנטמאו מחמת הנושא לא נטמאו מחמת עצמם במגע אינו דין שלא יטמא מחמת הנושא תלמוד לומר לכלם הם מטמאים ואין מטמאים לא אוכלי ולא משקים ולא כלים במשא הנושא ולא הנישא:

פרשה ה

(א) מה ת"ל אלה הטמאים אחר דכבר כתיב וזה לכם הטמא

פרשתא ה

א וזה לכם הטמא בשרץ השורץ על הארץ והלטא' והחומט והחנשמת אלה הטמאים לכם בכל השרץמה ת"ל לפי שנאמר ולא חטמא בהם ונטמאתם בהם שומע אני טומאת הגויות וטומאת הקדושות תלמוד לומר החולד והעכר והצב למינהו טמאים יבול יהיו אלו מטמאים אדם וכלים ואילו יהיו מטמאים אדם ולא כלים ולא